

การขออนุญาตออกกฎกระทรวงทางน้ำชลประทาน ตามมาตรา 8

เพื่อเรียกเก็บค่าชลประทาน

เป็นการรวบรวมทางน้ำที่ประกาศเป็นทางน้ำชลประทาน ตามมาตรา 5 แล้ว ซึ่งมีน้ำสมบูรณ์ มีศักยภาพเพียงพอที่จะจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำชลประทานทั้งภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม เช่น โรงงานอุตสาหกรรม การประปา และกิจการอื่นๆ ในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

โดยมีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

โครงการชลประทาน มีหน้าที่ ดังนี้

1. รวบรวมและสำรวจทางน้ำชลประทานที่ได้ประกาศเป็นทางน้ำชลประทานตาม มาตรา 5 แล้ว ที่อยู่ในความดูแล
2. จัดทำรายละเอียดและแผนที่แนบท้ายทางน้ำที่จะขออนุญาตออกกฎกระทรวงตามสภาพ ปัจจุบัน เสนอสำนักชลประทานต้นสังกัดเพื่อนำเสนอ กรมชลประทาน

ฝ่ายผลประโยชน์และเงินกองทุน กองกฎหมายและที่ดิน มีหน้าที่ ดังนี้

1. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการขออนุญาตออกกฎกระทรวงกำหนดทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน
2. ตรวจสอบพื้นที่เพื่อคุณภาพ ความพร้อมของทางน้ำที่จะขออนุญาตออกกฎกระทรวง กำหนดเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ได้แก่ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของทางน้ำ ตรวจสอบความเป็นแหล่งชุมชน แหล่งอุตสาหกรรม แหล่งท่องเที่ยวพร้อมทั้งแนวโน้มผู้ขออนุญาตใช้น้ำ
3. ตรวจสอบแผนที่แนบท้ายกฎกระทรวง โดยเปรียบเทียบกับแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร เพื่อให้สอดคล้องกับการตรวจสอบของคณะกรรมการกฤษฎีกา
4. ตรวจสอบเส้นทางแนวดนกับแผนที่ทางหลวงเพื่อการอ้างอิงจุดยึดโยงพร้อมตรวจสอบแนวเขตการปกครองของกระทรวงมหาดไทย
5. แก้ไขและจัดทำ รายละเอียดในแผนที่แนบท้าย
6. จัดทำร่างบันทึกรายละเอียด หลักการและเหตุผลและร่างกฎกระทรวงประกอบการขออนุญาตออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน

7. จัดทำฐานข้อมูลรวบรวมทางน้ำชลประทานที่ออกกฎกระทรวง ตามมาตรา 8 เพื่อเรียกเก็บค่าชลประทาน โดยจัดเป็นแต่ละสำนักฯ / โครงการ

กลุ่มงานกฎหมาย กองการเงินและบัญชี มีหน้าที่ ดังนี้

1. ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่ เช่น ชื่อหมู่บ้าน ชื่อตำบล ชื่อกิ่งอำเภอ ชื่ออำเภอ ชื่อจังหวัด ให้เป็นปัจจุบันตามทำเนียบท้องที่ของกรมการปกครอง
2. ดำเนินการเสนอกกรมฯ ลงนามรับรองแผนที่
3. ดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาร่างกฎกระทรวงที่จะขอออกกฎกระทรวง กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน โดยพิจารณาข้อกฎหมาย ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 ระเบียบ และคำสั่ง และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
4. จัดทำเรื่องเสนอกกรมฯ ลงนามไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอกคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติในหลักการ
5. ดำเนินการจัดทำและสั่งพิมพ์เอกสารจำนวน 100 ชุด เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
6. จัดทำสรุปรายละเอียด ข้อมูล เรื่องที่เสนอกคณะรัฐมนตรีต่อหัวหน้ากลุ่มงาน แผนงาน และโครงการพิเศษเพื่อเตรียมข้อมูลในการชี้แจงคณะรัฐมนตรี (เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติในหลักการแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตรวจสอบทางน้ำฯ ในการนี้จะเชิญผู้แทนกรมชลประทาน ชี้แจงรายละเอียดร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง และเมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเรียบร้อยแล้ว จะมีหนังสือ ให้กรมชลประทานยื่นยื่นร่างกฎกระทรวงภายใน 14 วัน นับแต่วันที่ ได้รับแจ้ง เมื่อร่างกฎกระทรวงผ่านการพิจารณาแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหนังสือแจ้งให้กรมชลประทานดำเนินการจัดจ้างโรงพิมพ์เพื่อจัดพิมพ์แผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวน 2,550 ชุด พร้อมจัดทำเรื่องเสนอกกระทรวงฯ ให้รัฐมนตรีลงนามในกฎกระทรวง และส่งเรื่องดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษา พร้อมแจ้งให้กรมชลประทานรับทราบ)

7. กลุ่มงานกฎหมายแจ้งให้ฝ่ายผลประโยชน์ฯ ทราบเพื่อจัดทำฐานข้อมูลและดำเนินการแจ้งสำนักชลประทาน/โครงการฯ เพื่อให้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายต่อไป

เอกสารประกอบการออกกฎกระทรวงทางน้ำชลประทาน ตามมาตรา 8

1. แผนที่แนบท้าย (อ่างเก็บน้ำและทางน้ำ)
2. บัญชีรายละเอียดของทางน้ำที่ขออนอกกฎกระทรวง ตามสภาพปัจจุบัน
3. สำเนามาตรา 5 ที่ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา
4. การให้ข้อมูลเกี่ยวกับทางน้ำ 2 ข้อต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) มีรายละเอียดดังนี้

4.1 รายละเอียดเกี่ยวกับทางน้ำชลประทานที่ขออนอกกฎกระทรวง

คลอง/อ่างเก็บน้ำ (ชื่อทางน้ำ)

- ปริมาณความจุของน้ำในอ่างเก็บน้ำ/ปริมาณน้ำไหลผ่านคลองต่อปี
- ปัจจุบันมีผู้ใช้น้ำในทางน้ำหรือไม่ บอกชื่อผู้ใช้และปริมาณน้ำที่ขอใช้ต่อปี
- มีการใช้น้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค และการเกษตร ปริมาณเท่าไรต่อปี
- มีพื้นที่รับประโยชน์จากอ่างฯ/ทางน้ำ กี่ไร่
- มีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่ขออนุญาตใช้น้ำใน
    ภายในได้ตามความเหมาะสม หรือไม่

การออกกฎกระทรวงเพื่อเรียกเก็บค่าชลประทานนี้เพื่อเป็นการรองรับการใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต

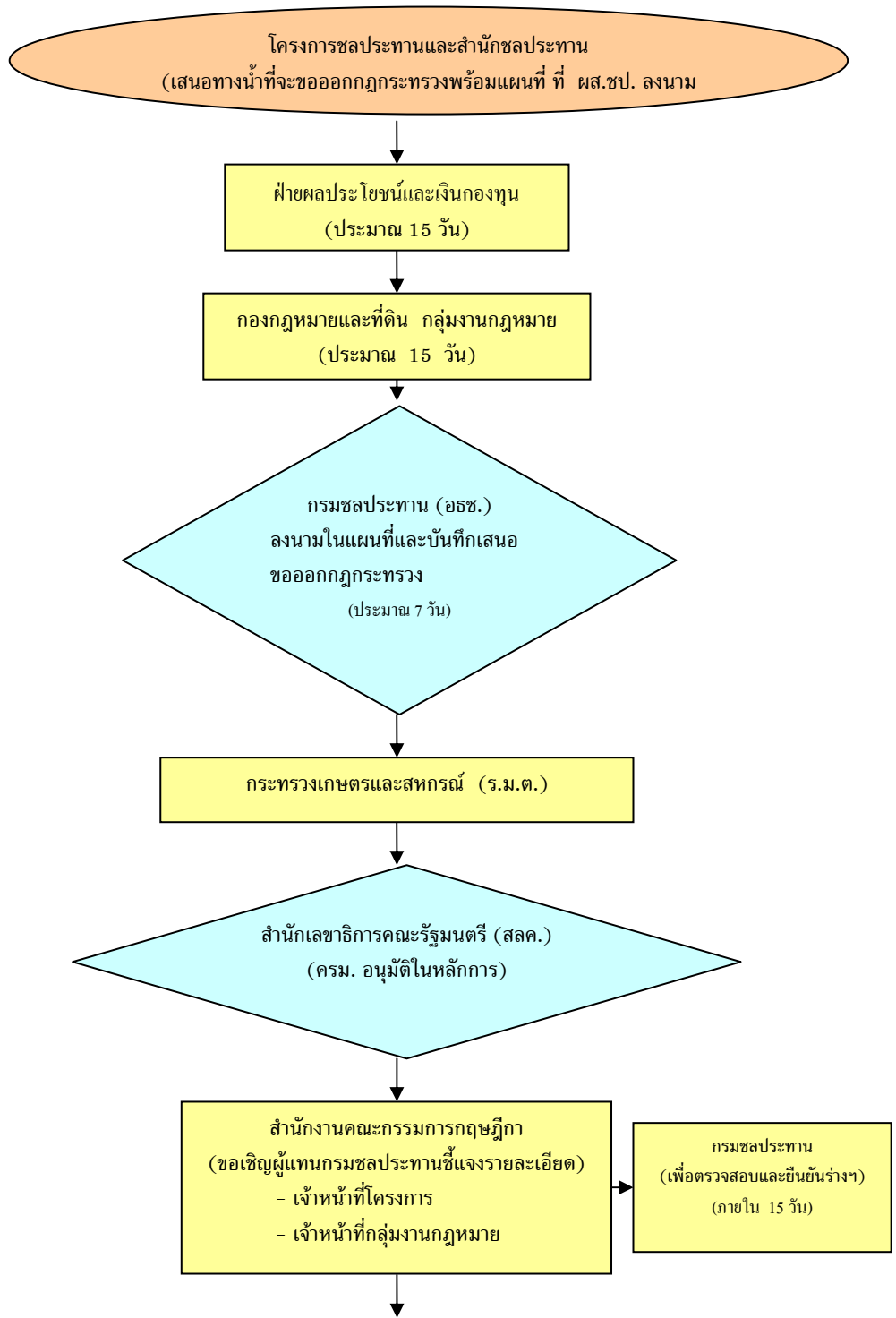
- 4.2 หนังสือถาม-ตอบ การประปาส่วนภูมิภาค ในกรณีการประปาส่วนภูมิภาคขออนุญาตใช้น้ำในทางน้ำชลประทาน จะต้องหนังสือสอบถามการประปาส่วนภูมิภาคถึงผลกระทบที่มีต่อประชาชน หรือไม่ เพียงใด

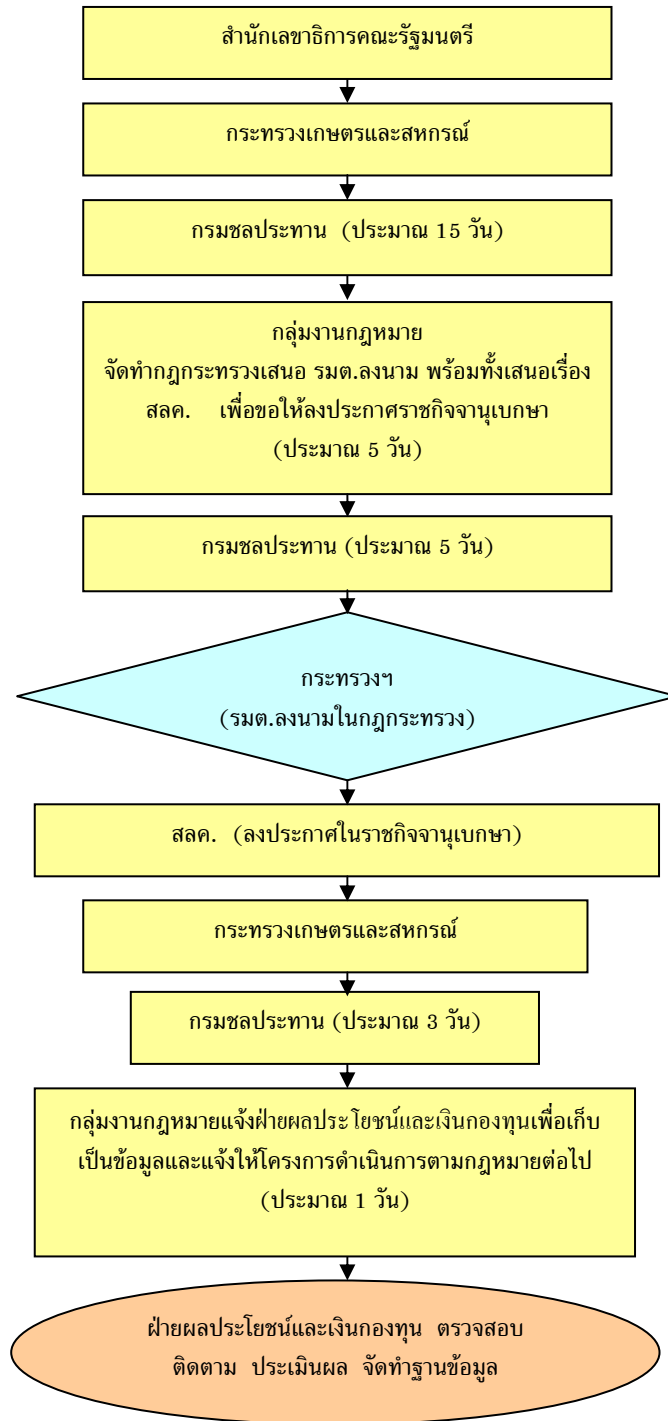
5. สำเนาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร แสดงจุดที่ตั้งอ่างเก็บน้ำ/ทางน้ำ ที่ขออนอกกฎกระทรวง แสดงเลขพิกัดแนวตั้ง-แนวนอน และบริเวณฯ โดยรอบเพื่อให้เห็น จุดยึดโยง เช่น ถนน บ้าน ฯลฯ แนวเขต ตำบล อำเภอ จังหวัด

6. ตรวจสอบพื้นที่ทับซ้อน จัดหาหลักฐานการได้มาซึ่งพื้นที่ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ/ทางน้ำที่ขออนอกกฎกระทรวง โดยการจัดซื้อ หรือขอใช้พื้นที่จากส่วนราชการอื่น เช่น กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรณีขอใช้พื้นที่จากส่วนราชการอื่นให้แนบเอกสาร

- สำเนาหนังสือขอใช้พื้นที่ของกรมชลประทาน
- สำเนาหนังสืออนุญาตให้ใช้พื้นที่ของหน่วยงานผู้ครอบครอง

**ขั้นตอนการดำเนินการออกกฎกระทรวง
กำหนดทางน้ำชลประทานเพื่อเรียกเก็บค่าชลประทาน
ตามความในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง
พุทธศักราช 2485**

หมายเหตุ

- การจัดทำแผนที่เป็นไปตามหนังสือของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด
- กรมฯ จัดพิมพ์แผนที่ท้ายกฎกระทรวงตามจำนวนที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้กำหนด เพื่อนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา